

Vörös Lobogó

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XX. évfolyam, 6157 szám

Szombat 1964. december 26.

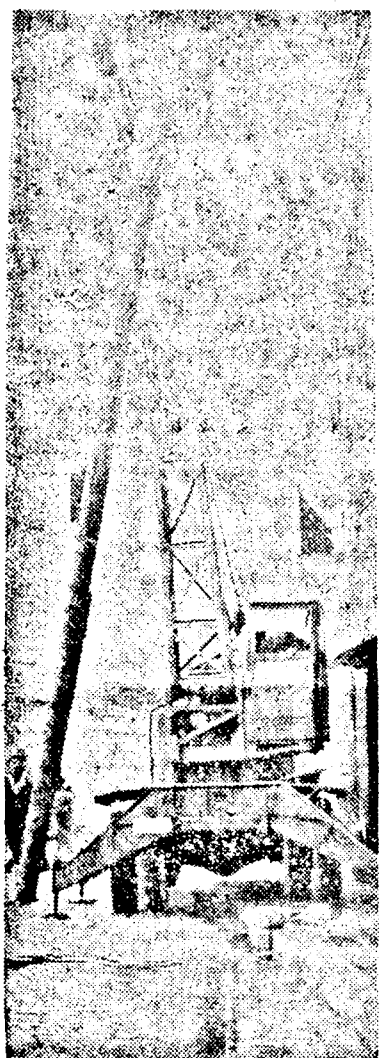
4 oldal, 20 bani

Feldolgozták az 1965-ös évre szóló gazdasági tervet

Iparvállalatainkban a napokban kerül feldolgozásra az 1965-ös esztendőre szóló gazdasági terv. Az üzemek és gyárak dolgozói majd nem valamennyien megismerik a nagyfontosságú összeállításokat, hogy megismerjék az új esztendőre szóló feladatokat, megvitassák azokat, véleményüket mondják meg egyes kérdésekről és lelkes felajánlásokat tegyenek a célkitűzések teljesítésének, valamint teljesítményük érdekében. Tegnap több vállalatban is összejöttek a dolgozók, hogy meghallgassák a vállalatvezetők jelentését.

A TEBA textilgyár

klubjában megbeszélésre jöttek össze a dolgozók. Mittermann Alfréd elvtárs, a vállalat igazgatója beszámolt a hallgatóknak arról, hogy az 1964-es esztendő tervét

Villanyoszlopokat „ültet” a gép-kocsira szerelt daru.

össztermelési és készáru téren határidő előtt teljesítették. Hangsúlyozta, hogy a Teba gyár munkásai, mérnökei az év végéig 20 tonna gyapotfontalat, 12 tonna vágonyfontalat és 192 000 négyzetméter nyers szőstestet adnak tervre felül. Ugyanakkor a megalkarítások összegét is több ezer lejjel növelik. A vállalat igazgatója behatóan foglalkozott az 1965-re szóló tervfeladatokkal, melyek egyben hat éves tervünk utolsó esztendőjének célkitűzéseit képezik. Felhívta a vállalat dolgozóinak figyelmét arra, hogy a jövő esztendői feladatok — annak ellenére, hogy ez évhez viszonyítva gyarapodtak — mégis megvalósíthatók. Az össztermelési terv 8,2 százalékkal, míg a készáru terv 4,5 százalékkal lesz nagyobb, mint az idén — mondta Mittermann elvtárs. Ez azt jelenti, hogy a jövőben a fonoda dolgozóihoz néhány ezer kilóval több gyapot- és vágonyfontalat kell gyártaniuk, a szövődekből pedig közel 160 000 méter kész szőstesttel többnek kell kikerülnie, mint 1964-ben. Ezenkívül új feladatként említtette meg a vállalat igazgatója azt is, hogy az elkövetkező esztendőben a választékok száma háromszorosra, míg a rajzok és pozíciók száma negyvenfelére gyarapodik. A továbbiak során a beszámoló foglalkozott a termelési növekedésének és az önköltség csökkentésének kérdéseivel.

A felszólalók hangsúlyozták, hogy a megnövekedett feladatok serkentőleg hatnak közösségükre és minden dolgozó kívétel nélkül harcolni fog azok valóra váltásáért. Ugyanakkor több műszaki-szervezési intézkedés tervbevételeit javasolták, melyek a megnövekedett feladatok valóra váltását segítik majd elő. Mindez azt bizonyítja, hogy a Teba gyári dolgozók jó gazdákhoz méltóan akarnak tevékenykedni az elkövetkező esztendőben, alapos elemzésük pedig messze nem felelősségtérre vall.

A legutóbb a minőség kérdéseiről szövezték. Simonca Armetie mérnök — a minőség ellenőrző szolgálat főnöke — többek között rámutatott arra:

— Az 1964-es esztendő két, utolsó negyedében valóságos minőségi lépést tettünk előre, amit a hibás szőttek, a maradékok számának csökkentése bizonyít a legjobban. — Javasolom, hogy az elkövetkező időszakban az illetékesek ügyeljék az áru osztályozásánál és a nyersanyag elosztásánál, mert ettől is nagymértékben függ a fel-

kész és késztermékek minősége. Ha pedig a fonodában nem megfelelő a keverék minősége, nem kapunk jöminőségű szálát. Így aztán nem tudunk jó szőstest készíteni. Ugyanakkor javasolom a szabványosítás átvizsgálását és egyes pozíciók módosítását a jelenlegi műszaki követelményeknek megfelelően. Továbbá — mondotta Simonca mérnök — vállalom, hogy a jövőben a minőség ellenőrző szolgálat közössége harcolni fog a bonifikációk csökkentéséért és az ide tartozó dolgozók műszaki felkészültségének fokozásáért.

A minőség javításának lehetőségéről szólott a befejező részleg főnöke is. Rávilágított arra, hogy a színtételek anyagok alkalmazásával megalkarításokat érhetnek el és ugyanakkor sokkal jobb minőségű árut állíthatnak elő, mint eddig. Javulhat ezáltal a mosási, fehérítési, keményítési műveletek minősége is. Ugyanakkor a nyers szőttek kidolgozásánál haladó technológiai módszerek alkalmazhatók. Ezáltal csökkenthetik a maradékok számát, olyannyira, hogy az 0,2 százalékkal kisebb legyen a megengedettnél. E célkitűzés megvalósítását vállalta a készítő részleg közösségének nevében.

Bonyolult feladatok hárulnak a minőség javítása terén a szövőde dolgozóira is — mondotta Osi Béla elvtárs, a részleg vezetője. Annak ellenére, hogy a feladatok, az 1964-es esztendőhöz viszonyítva megnövekedtek, a minőségre és azok teljesítésére mégis nagy súlyt kell fektetnünk. Közösségünk elhatározta, hogy nemcsak teljesíti az itt elhangzott feladatokat, hanem azt is szárnyalja azokat. Elősegíti ezt majd az a nyolcvan korszerű szövőgép is, melyeket a közeljövőben szerelünk fel. De ezirányban még számos feladatot várunk. Többet kell foglalkoznunk az emberekkel, igyekeznünk kell emelni szakmai képességeiket és meg kell ragadnunk minden alkalmat a közösség nevelésére. El kell érünk azt, hogy minden dolgozó szívügyének tekintse a gyári védjegy jó hírét.

Még több felszólaló vetett fel hasonló kérdéseket. Meghívta a műszaki szolgálat főnökét, Lededeu Alexandru mérnököt, a fonoda művezetőjét és mások hangsúlyozták, hogy ha a közösség teljesíteni akarja a soron következő feladatokat, elsősorban is a termelési növekedésére kell törekednie.

A Progresul helyiipari vállalat

dolgozói tegnap három órakor a Studió teremben jöttek össze, hogy meghallgassák Neghiv Patrichie igazgató elvtárs jelentését, aki az

(Folytatása a 3. oldalon)

Legfrissebb jelentés

Szinte szünet nélkül berreg a távbeszélő csengője. Egymásután érkeznek a jelentések iparvállalatainkból a gazdasági tervük teljesítéséről. Ez alkalommal Barják Imre elvtárs, a December 30 gyár tervosztályának főnöke jelentkezett a vonal másik végén. S alig győzzük írni a számokat:

„A December 30 gyár munkaközössége ma teljesítette össztermelési tervét, sőt még túl is szárnyalta azt. Tervre felül gyártottunk többfajta árut. Ennek nyomán több, mint 500 000 lejt takarítottunk meg tervre felül az önköltség csökkentése révén. Vállalatunk tervre felüli jövedelme is meghaladja az 1 millió lejt. S ha ele-

mezük e kérdést, láthatjuk, hogy e nagyrányú megvalósítás a munkatermelékenység 0,7 százalékos túlszárnyalása révén jöhetett létre.”

S egymást követik a számok, melyek a December 30 textilüzemek szorgalmas dolgozóinak kiemelkedő teljesítményét jelentik. De írjuk ide azokat is: a fonoda 30 000 kilogramm gyapotfontalat, a szövőde pedig 380 000 folyó méter kész szőstestet gyártott tervre felül. Az elkövetkező napokban pedig — mint Barják elvtárs is mondotta — az egész évre szóló készáru terv is teljesül majd. Mind ezért dicséret illeti e hatalmas textilvállalat munkásait, mérnökeit és technikusait.

Határidő előtt

Az Élelmiszeripari Minisztérium hét nappal a határidő előtt fejezte be évi globális termelési tervét. E gazdasági ág három szektora: a konzervipar, a szeszitalipar és a sütőipar elérte a III. kongresszus irányelveiben 1965-re kijelölt színvonalat.

Az idén 88 új ipari objektumot helyeztek üzembe a tej-, hús- és haliparban, a sütő-, olaj- és hűtő-

iparban és a borászatban. Gazdagodott a választék és javult a termék minősége. Ezenkívül több, mint 340 termék gyártását vezelték be.

Az elért eredmények alapján az év végéig összesen 500 millió lejt értékű árut állítanak elő tervre felül.

(Agerpres).

Élen a versenyben

A Készruhágyár dolgozói örömmel és büszkén jelentették az elmúlt napokban: teljesítették idejével tervfeladataikat. Ehhez a szép és kimagasló termelési siker megvalósításához a gyár valamennyi dolgozója hozzájárult. Megvalósításuk mindenekelőtt annak a felkészültségnek és hatékony politikai nevelésnek tudható be, amelyet a pártalapszervezet, a komunisták végzetek azért, hogy ütemesen és maradéktalanul valóra váltsák a terv valamennyi mutatóját.

A politikai munka eredményeként mind fokozottabban ütemben bontakozott ki a szocialista verseny. Ebbe a nemcsa vállalkozásba valamennyi részleg és vállalat munkaközössége bekapcsolódott. Az elkészült kimutatásokból kitűnik: a 3-as számú részlegen tevékenykedő Chilian Stefan vezette váltás dolgozói érték el a legmagasabb sikereket. Ehhez jelentősen hozzájárultak Morar Rozalia, Hafl Ioan, Kraszilov Rozalia, Duca Iulien és mások. A váltás szorgalmas kollégájának tagjai egyébként minden hónapban csak kifogástalan minőségű árut gyártottak és 2-3 százalékkal szárnyaltak.

700 millió lei megtakarítás

Az ésszerű fémgyártás és a nagy gazdasági hatékonyság modern munkaeljárások elterjesztése révén gépiparunk az idén a tavalyihoz képest mintegy 5 százalékkal csökkentette a termelési költségeket, ami körülbelül 700 millió lei megtakarítást eredményezett. Az iparág dolgozói jóval határidő előtt teljesítették egész évi takarékosági felajánlásaikat.

Ezekhez az eredményekhez nagymértékben hozzájárult az új technika elterjesztése a termelési folyamatban, ami nemcsak kiváló minőségű termékek előállítását tette lehetővé, hanem a munkatermelékenység 12,9 százalékos növelését is a múlt évhez képest.

(Agerpres)

Szorgalmas munka folyik ezekben a napokban a Vörös Triko gyár konfekció részlegének minden munkatervében. A dolgozók itt is arra törekednek, hogy az évi terv egyes mutatószámait teljesítsék követően, újabbakkal tétessék elert sikereiket s adott szakukhoz híven valóra váltsák év elején tett felajánlásaikat.

(Kelen Ferenc felvétele)

Ahol hajszálpontos alkatrészek, munkadarabok készülnek, ott gyakran akadnak mérőműszerek. Felvételünk Sopron Vasilról a Vagongyár szerszám-műhelyének csapatvezetőjéről és Hack Gáspár lakatosról készült éppen az egyik matrica méreteinek ellenőrzése közben. A mérőműszer ezáltal is azt igazolja, hogy a munkadarab kifogástalan.

Nadaschi Gheorghe, levelező

Néptanácsaink tevékenységéből

Vingán

- 18 114 résztvevő
- 125 965 hazafias munkaóra
- 907 453 lej értékű megtakarítás

a közszépsépférfi akciókban

Az elmúlt napokban került sor Vingán arra az ülésszakra, melyen a községi néptanács képviselői s a meghívottak elemezték az az évben végzett társadalmi akciók eredményeit. Zelko István, a végrehajtó bizottság alelnöke által előterjesztett jelentésből kitűnik, hogy a képviselők hatékony felvilágosító, mozgósító munkája nyomán a lakosok széles körben kapcsolódtak a kerületek között szervezett hazafias versenybe és számottevően túlszárnyalták év elején tett felajánlásaikat.

A februárban megtartott ülésen a képviselők megvitatták és jóváhagyták az az évre vonatkozó munkatervet. Ezzel kapcsolatosan a végrehajtó bizottság konkrét intézkedési tervet dolgozott ki. E terv 93 000 munkaórát, 518 000 lej értékű megtakarítást irányzott elő. Ezzel szemben a lakosság 125 965 hazafias munkaórát teljesített s több mint 900 000 lej értékű megtakarítást eszközölt. Ez azt jelenti, hogy minden lakos 200 lej értékű társadalmi munkát végzett.

Minek tulajdoníthatók e nagyszerű eredmények?

Elsősorban is meg kell említenem azt a hatékony, hozzáértő irányítást, amelyet a községi pártbizottság biztosított számunkra. Ugyancsak számottevő segítséget kaptunk a fiataloktól, az IMSZ-szervezettől és a növényzetektől. E támogatások eredményes mozgósították tagjait a közszépsépférfi akciókban való részvételre.

Miután meghatároztuk az az évi tennivalókat, minden kerület lakosainak tudomására hoztuk a soronlévő feladatokat. Ezt követően a kerületek lakói versenyre szállították egymást. Annak érdekében,

hogy az elvégzett munkáról s a résztvevőkről pontos nyilvántartást vezethessünk, minden képviselőnek egy előre megvona! t füzetet adtunk, amelybe beírták azt: kik vettek részt egy-egy munkakörben, hány órát dolgoztak. Havonta a füzetekben összegyűjtött adatokat a néptanácsnál található grafikonra vezették. Így minden időszakra pontos adatokkal rendelkezünk, tudtuk, melyik kerületben érték el jobb eredményeket, hol mutatkozik lemaradás.

De nézzük csak, most év végén, mit mutat a versenygrafikon?

A legeredményesebb tevékenységet Stoicu Valer, a 32-es számú kerület képviselője fejtette ki. Kerületének lakói az évben 4850 munkaórát teljesítettek, s több, mint 43 000 lej értékű megtakarítást hoztak létre. Többek között egy új ivóvíz kutató fúrta, a vezetékek rádió hálózatát 800 méter hosszúságban kiterjesztették, folytatták a villanyhálózat továbbterjesztését is, amit idén újabb 1200 méter hosszúságban bővítettek ki. Ezen kívül virágágyásokat létesítettek, az utakat, járdákat kijavították, a fákat bemetszték. Elért eredményeikkel e kerület lakói az első helyre kerültek a versenyben.

A második helyre Valea Viorel képviselő 20-as számú, a harmadikra

pedig Ciuliac Florian 22-es számú kerülete került. A 20-as számú kerület lakói 30 000, a 22-es számú pedig 29 500 lej értékű hazafias munkát végeztek.

A képviselők és a honpolgárok eredményes munkájának elismeréséért az ülésszak elhatározta, hogy Stoicu Valer, Ciuliac Florian képviselők, Varga József és Cendom Iolanda honpolgárok arcképeit kifüggesztik az érdemtáblára. Hirlau Petru, Seman Adalbert, Stoicu Valer képviselők, valamint Ciuliac Jacob lakos nevét beírják a községi néptanács tiszteletkönyvébe. Az ülésszak továbbá elhatározta, hogy ötven képviselőnek és lakosnak a közszépsépférfi élenjárókat megillető jelvényt osztanak ki. Az új jelvénytulajdonosok között találjuk Buniov Petronelát, Jacob Nicolae, Ambrus Jánost, Karaganya Ferencet, Zámboi Pótert és másokat.

Az ülésszak résztvevő képviselőket és meghívottakat megköszönte, hogy 1965-ben még fokozottabban munkát fejtenek ki községük szépitése terén s mindent megtesznek azért, hogy a hazafias megvalósítások értéke elérje az egy millió lejt.

Hügel János,

a vingai néptanács végrehajtó bizottságának titkára

Kellemes bosszúság

Régi szép szokás, mondhatnánk, hogy a hagyomány, hogy ilyenkor, esztendő végén ajándékokkal kedveskedjünk szeretteinknek, jóbarátainknak. Nem véletlenül kapta december a Ajándékok Hónapja elnevezést. Az ületek felendülő forgalma mindez más szónál jobban indokolja ezt. Szép szokás, de a kárhogyan is vesszük, nem valami könnyű dolog az ajándékok kiválasztása: hogy mutatóis is legyen, de hasznos is, és persze örömet okozzon az ajándékok megajándékozása.

Az ajándékvásárlást mindenkor alapos „véleménykutatás” munkának kell megéltetnie — mire vágyik, minek örülne vajon a leginkább az, akit meg akarunk lepni?

— de úgy, hogy ki ne tudodjon szándékunk, mert akkor a meglepetés varázsa szerte foszlik. Ez volna az első lépés. A második — ez már könnyebb lesz, gondoljuk mi — a vásárlás. Mennyire létezik ilyenkor vagyunk csak igazán gondban. Hiszen oly sok szép mindent kínálunk az üzletekben, olyan gazdag az áruválaszték, hogy bizony tanácstalanul álldogálunk a tömött polcok előtt. Pulóvert szeretnénk venni? Jó, jó, de melyiket? Tucatnyi modell közül kell választanunk, nem csoda, ha a döntés egyre késik. Vagy talán kézi táskát? Kétségbeesetten nézegetjük az élénk rakott szebbnél szebb mintadarabokat. Legszívesebben valamennyit megvásárolnánk, olyan tetszelősek. Hasonló feladattal találjuk magunkat szemben, ha akár divatértékű (gyöngysort, mellűt, stb.) nyakakendőt, ruhanagyot vagy mondjuk egy izléses virágvázát, boros vagy pálinkás készletet akarunk vásárolni.

Egy szó, mint száz, a vásárlás nehéz. S mégis, ahelyett, hogy bosszankodnánk ezen, inkább örülünk neki. Elégedten vesszük tu-

domásul, hogy az áruválaszték évéről évről bővül, gazdagodik, hogy az ületek polcai roskadásig meg vannak tömve, hogy a kirakatok vetekednek ragyogásban, szépségben és változatosságban egy nagy ékszeres doboz belsejével. Örülünk neki, de ugyanakkor szintén elárjuk, hogy így legyen; nem lepődünk meg. Természetes dolognak tartjuk.

Természetesnek tartjuk például azt, hogy városunk két nagykereskedelmi vállalatának raktaiból — az ICRTI textil és lábbeli valamint az ICRM fémpipari nagykereskedelmi vállalatokból — naponta közel 2 millió lej értékű árut szállítanak az üzletekbe. Igen, jól értették: minden nap. A tehergép-

kocsik és kontánerek szünet nélkül mennek és jönnek: viszik az árut, textilanyagokat, készruhákat, holmikat, izlések, divatos készruhákat, csinos lábbelikeket, hűtőszekrényeket, modern vonatu hangulatlámpákat, csillárokat, szőnyegeket, fém, üveg, porcelán és fajansz edényeket. De elég is a felsorolásból, hiszen egy hétig sem jutnánk a végére.

A fontos az, hogy van áru, hogy sok van és egyre több lesz, a lakosok vásárlóerejének gyorsütemű növekedésével párhuzamosan.

... Bizony nincs könnyű dolga annak, aki most ajándékvásárláshoz kezdett. A gazdag, bő áruválaszték az, ami lépten-nyomon „akadályokat” gördít utáiba. Ezek azonban kellemes akadályok, melyekkel szívesen, bosszankodás nélkül „megküzd” akármelyikünk. Még azt sem vesszük rosszúnak, hogy az üzletekben várakozni kell, amíg ránk kerül a sor, mert annyian vannak. Ha hárman el is mennek, öt új üvő érkezik helyettük. Mindenki vásárol. Nem véletlenül nevezik decembert, az Ajándékok Hónapjának.

m. k.

A Belkereskedelmi Minisztérium

nemrég újabb normákat bocsátott ki a kereskedelmi egységek profiljára, az árusítási terv jobb kihasználására, az ületek nyitvatartási idejére, az áruápolás kezelésére stb. vonatkozólag.

Annak elkerüléséért, hogy egy-egy más közlekedési út vagy több azonos jellegű üzlet legyen, főként az új lakónegyedekben olyan kereskedelmi egységeket létesítsenek, amelyek mindenféle árut tartanak. A fogyasztók érdekeit szolgálja az

az intézkedés is, amely biztosítja a reggeli, ebéd, cukrásztermékek, kávé stb. kiszolgáltatását a közlekedési egységekben. A normák előírnyozzák az egyes egységekben rendelkezésre álló áruk szélesebb elrendezését, az ületek állandó ellátását megfelelő választékkal. Hosszabb lesz az ületek nyitvatartási ideje, a lakosság szükségleteinek megfelelően.

Új termékek

A hazai kohászat és gépgyártó ipar az utóbbi hónapokban sok új terméket állított elő. A Vajdahunyad Közhatali Kombinát villamos acélműveiben például többek között két újfajta rozsdálló acélt készítettek csövek gyártásához. Ugyanitt véglegesítették a köolajiparban használt görgősúrlókhöz szükséges különleges acél gyártásának technológiai folyamatát. A kombinát hengereszei 85 szelvényvel és egyéb termékkel bővítették a gyártmányok választékát.

A bírladi csapágy-gyár dolgo-

zói, akik szüntelenül javítják a gyártási technológiát, csaknem 20 újfajta csapágyat szerkesztettek a szállítási eszközök és szerszámok előállításához. Bővítették termékeinek választékát a bírladi Progresul üzem is: nemrég hatféle felszerelés előállítását kezdték meg az építkezések és a vegyipar számára.

Mind a kohászatban, mind a gépgyártásban a legfejlettebb módszereket alkalmazzák az új termékek előállításánál.

(Agerpres).

Kitartó munka folyik a traktorok és mezőgazdasági gépek javításának mielőbbi elvégzéséért

A gép- és traktorállomásokon kitartó munka folyik a traktorok és más mezőgazdasági gépek javításának mielőbbi elvégzéséért. A GTA Trósz legutóbbi adatai szerint december 20-ig kijavítottak több, mint

8600 traktort, 9300 e-
sét, 8700 kukorica-
vetőgépet stb. E munkában élen járnak a Krisána, Brassó, Galac, Maros-Magyar Autómoz, Hunyad és Dobruza tartományi gépalomások.

A castelui GTA

(Agerpres)

Aláírták az RNK és az USA közötti kulturális cserére vonatkozó megállapodást

A lefolytatott tárgyalások eredményeként december 23-án Washingtonban aláírták a Román NK és az USA 1965–1966. évi kulturális, oktatási, tudományos és műszaki cserére vonatkozó megállapodást és a megállapodás 1965. évi alkalmazási programját.

A megállapodás elvi előírásokat tartalmaz a két ország kulturális, tudományos és műszaki kapcsolatainak fejlesztésére vonatkozólag. Az 1965. évi program többek között előírja kölcsönös ösztöndíjak nyújtását diákoknak és szakembereknek, egyetemi káderek, tudósok és különböző műszaki és tudományos területeken működő szakemberek küldetésének kölcsönös látogatását, nyelv- és irodalmi lektorok, kulturális és művészeti személyiségek, művészegyüttesek és szolista cseréjét, kiállítások

rendezését és az együttműködés fejlesztését különböző más területeken.

A megállapodást és a programot a román kormány nevében Petre Bălăceanu, a Román NK washingtoni nagykövete, az amerikai kormány részéről pedig William Tyler külügyminiszter-helyettes írta alá.

Az aláírásnál jelen volt a Román NK washingtoni nagykövetségének és az USA Külügyminisztériumának több tagja.

Az okmányok aláírása alkalmából Petre Bălăceanu és William Tyler beszédet mondott. Kinyilvánították meglepetésüket afelől, hogy az új program magában foglalja a cserék gyarapítását és előírja a két ország intézményei közötti kapcsolatok kiszélesítését.

A hidrotechnikai és meteorológiai iskola könyvtárában.

Labdarugásban

Kupamérkőzés a CFR stadionban

Vasárnap ismét labdarugó mérkőzést nézhetünk végig a szurkolók városunkban. A C-osztályban szereplő aradi vasutascsapat a Temesvári CFR együttesét látja vendégül az RNK Kupa keretében. A találkozóra vasárnap tízen óra negyven perces kezdettel a CFR stadionban kerül sor.

Röviden

A Szovjetunió B jégkorong válogatottja folytatja turnéját az USA-ban, s legutóbb Rochesterben a Mustangs helyi csapattal mérte össze erejét. A mérkőzés 1:1 (1:1, 0:0, 0:0) arányban döntetlenül végződött. Az első gólt a vendégcsapat lőtte a 13. percben, a vendéglátók pedig a 19. percben egyenlítették.

A sarajevói labdarugó csapat megkezdte turnéját az EAK-ban, s első mérkőzését Alexandriában játszotta a helyi válogatott ellen. A jugoszláv labdarugók kiváló játékkal 6:0 (3:0) arányban győztek.

A Bukaresti Dinamo férfi kézilabda csapata december 27. és január 2. között a Német SZK-ban turnézik. Az országos bajnokok Münchenben, Lübeckben, Hassenlochenben és Saarbrückenben lépnek pályára. A Német SZK-ból a Bukaresti Dinamo Spanyolországba utazik, s Madridban részt vesz az Atletico Madrid klub versenyén.

A Kupagyőztesek kupájának nyolcadöntőjében lebonyolított Cardiff City és Sporting Lisabon visszavágó labdarugó mérkőzés 0:0 arányban döntetlenül végződött. A negyeddöntőbe a Cardiff csapat került be, amely az első mérkőzésen 2:1 arányban győzte le ellenfelét.

Izmir labdarugó válogatottja döntetlenül (1:1) végzett Szófia csapata ellen. Góllövők a bolgár Debriski, illetve a török Ayfer.

sát és közelről védhetetlen gólt lő.

Brassóban fagyos pályán került sor a Steagul Rosu és a Steaua mérkőzésére, s a második félidő 30. percében Gane középcsatár megszerezte a brassói csapat győzelmét biztosító egyetlen gólt.

A bajnokság állása: 1—2. Steaua, Bukaresti Dinamo 18—18 pont és 1—1 hátralekés mérkőzés; 3. Bukaresti Rapid 17 pont; 4. Brassói Steagul Rosu 14 pont; 5. Iasi CSMS 14 pont; 6. Ploiesti Petrolul 13 pont; 7. Konstancai Farul 13 pont; 8. Kolozsvári Stiinta 12 pont stb. A Bukaresti Dinamo—Steaua mérkőzést vasárnap, december 27-én játsszák le.

Két mérkőzés az A-osztályú bajnokságban

Bukarestben és Brassóban esütőkön két hátralekés mérkőzést játszottak le az A-osztályú labdarugó bajnokság keretében. A fővárosi 23. August stadionban a Bukaresti Dinamo 3:1 (2:0) arányban győzte le a Rapidot, noha az eléggé izgalmas mérkőzésen a vasutas csapat támadott többit. Az első gólt a 12. percben Frătăil lőtte, majd Ene II. volt eredményes. Nyomban a második félidő megkezdésekor a Rapid Ion Ionescu révén érvényesít egy 16 méteres szabadrugást, s továbbra is támad, de nem sikerül egyenlítenie. Befejezés előtt öt perccel Frătăil kicselezi a Rapid több játéko-

Két hazai szerzemény, két hegedűverseny

A Filharmónia e heti hangversenyének műsorán két hazai szerző műve (egy szimfonikus költemény és egy zongoraverseny), valamint két hegedűverseny szerepel.

DORU POPOVICI 1932-ben született Resicán. A zenei életben Eminescu, Topircanu, Argehezi és Bacovia költeményeire írt dallamait hűen hűve jel magára a figyelmet. Emellett érdemelnek egyéb alkotásai, mint a TREI CINETE DE PRIBEGIE (Vándorlatok), szonettjei zongorára, szonettjei gondolkodásra, szonettjei hegedűre, Orfeusz fantázia (vonós trió), Háborúellenes kantáta, a Prometeusz című opera.

A Filharmónia mostani hangversenyén bemutatásra kerülő PATRIA MEA (Hazám) című vokális szimfónia, Vladimir Colin versére, a hazához, a dolgozókhöz írt oda, amely felszabadult népnélküliség jelenségét tükrözi, a hazai táj szépségeit éneklő meg.

izlés távollart minden mesterkeltiséget.

ERNEST CHAUSSON (1855–1899) Párizsban tanult, ahol előbb G. Massenet, majd később Cesar Franck volt a tanára. A párizsi kommun bukása után (1871) az országban erősödik a politikai reakció. Ez érthetővé teszi, miért találjuk meg Chausson műveiben is a lírai, költői gondolatok mellett a tragikus kétkedés és keserűség akkordjait is. A korán elhunyt

ZENEI KALAUZ

francia művész kevés alkotást hagyott ránk. Legismertebbek a B-DUR SZIMFONIA, A SZEREBEM ES A TENERE című szimfonikus költemény énekhangra és zenekarra és a filharmónia műsorán lévő költemény hegedűre és zongorára.

Ezen utóbbi művét 1896-ban komponálta és a világhírű belga hegedűművésznek, Eugène Ysaie-nak ajánlotta. A szerzeményt Cesar Franck ciklikus (szakaszos) szerkesztési elvnek megfelelően írta. A fő téma és a melléktemák újra és újra visszatérnek, de mindig más érzelmi tartalommal telítve. Megszakítás nélkül hangzik el a poéma, mint valami zenei elbeszélés, amelyben lírai, drámai, fájdalmas epizódok váltakoznak, de nem hiányoznak közülük a naplójelentés, derűt idéző részek sem, például a jindában.

HENRIC WIENIAWSKI (1835–

1880) a XIX. század egyik legnagyobb hegedűvirtuóza volt. Lublinban született és már egész fiatalon a város legjobb zenepedagógusánál tanult. Két év múlva Párizsba került és itt 11 éves korában elvégzi a konzervatóriumon a hegedűszakot. Nemsokára bátyjával, a kiváló zongoraművésszel együtt megkezdte hosszú és ragyogó előadói pályafutását.

Mint alkotóművész nagyszerű hegedűszerzeményekkel gazdagította a zeneirodalmat. Legfontosabb és legnépszerűbb alkotása kétszételű a d-moll hegedűverseny, amelyet 1870-ben írt és Pablo de Sarasate-nak ajánlott. Felépítése megtartja a hagyományos harmas felosztást, vagyis a két gyorsritmusú tétel egy lassú utamat (román) foglal keretbe. Az első tétel két zenei gondolatra épül. A hegedűkön felcsendülő első téma kérdésként hangzik. Erre válaszul a meleg szlávos dallamu második téma. Ezt követően veszi át a hegedű a főtémát, amelyet később a jövőre fejleszt tovább. A második tétel (román) Wieniawski egyik legnépszerűbb szerzeménye.

A Filharmónia mostani hangversenyének két szolista van. Az egyik vendégművész Ion Voicu, a Nép Művésze, aki nemcsak a hazai közönség kedvence, hanem külföldön is egyik legismertebb román előadóművész-nemzedék egyik tehetséges tagja, aki ezáltal mutatkozik be az aradi közönségnek.

Az alábbi vállalatok és intézmények pártszervezetei, műszaki-ügyviteli vezetőségei, szak szervezeti bizottságai és IMSZ-szervezetei a Román Népköztársaság kikiáltásának 17. évfordulója és az újév alkalmából még nagyobb sikereket kívánnak az összes munkásoknak, technikusoknak, mérnököknek és tisztviselőknek a szocializmus építése hazánkban való kiteljesítéséért vívott harcban.

EREDMÉNYEKBEN GAZDAG, BOLDOG ÚJ ESZTENDŐT!

TEBA
textilgyár
ARAD

Aradi Vagongyár

Állami Gazdaságok
Trösztje, Arad

DECEMBER 30
TEXTILGYÁR
ARAD

ARADI
SZERSZÁMGÉPGYÁR

U. R. C. C.
ARAD

Aradi Cukorgyár
AUTOBAZA ARAD

LIBERTATEA
cipőgyár
ARAD

Fierarul Üzem
ARAD

Aradi
Készruhágyár

Aradi Gépjavító
Üzem

I PROFIL
ARAD

NOVEMBER 7
élelmiszeripari vállalat, Arad

Vörös Trió
kötszővőttáru gyár, Arad

I. C. I. L.
tejtermék-gyár
ARAD

FRUCTEXPORT
ARAD

TERMÉSKŐ
KITERMELŐ
VÁLLALAT, ARAD

I. O. C. R.
ARAD

I. G. R. A.
ARAD

VICTORIA
óragyár
ARAD

Áramszolgáltatási
Vállalat, Arad

REFACEREA
konzervgyár
ARAD

I. I. S.
Arădeanca
ARAD

I. R. I. L.
MUREȘUL
ARAD

Ipari cikkek
árusító
Helyi Kereskedelmi
Szervezet

ADAS
BIZTOSÍTÓ VÁLLALAT
bánati
vezérigazgatósága

Zöldség- és gyümölcs
értékesítő vállalat
ARAD

Helyi
Közélelmészeti
Tröszt

I. R. I. L.
PROGRESUL
ARAD

I. R. I. L.
Electrometal
ARAD

Frigorifer
mélyhűtő vállalat

I. C. O. A.
ARAD

Precizia
szövetkezet
ARAD

Városi
Sütőipari
Vállalat

Vremuri Noi
szövetkezet

ARTEX
szövetkezet

Higiena
szövetkezet

Muncitorul
Pielar
szövetkezet
ARAD

Elismerő cikkek az Athénban megnyílt román képzőművészeti kiállításról

ATHÉN. — Alexandru Gheorghiu, az Agerpres tudósítója közli:

Az Akropolisz című görög újság beszámolóit közli Bradut Covaliu és Ion Vlad román képzőművészek athéni kiállításáról. A lap nagy elismeréssel ír a két képzőművész alkotásairól, amelyek izetlőt ad-

nak a mai román művészet magas színvonaláról. Az Akropolisz kiemeli Bradut Covaliu alkotásainak változatosságát és sokoldalúságát, művészi mondanivalóját. Egyben hangsúlyozza, hogy Ion Vlad alkotásai erőteljesek és egyre újabb kifejező módjukkal tűnnek ki.

Határozattervezet a kongói kérdésben

A Biztonsági Tanács két tagja — Marokkó és Elefántcsontpart — csütörtökön este határozattervezetet terjesztett elő, amely felhívást tartalmaz a kongói harc hadaként való beavatkozás megakadályozására.

A javaslat felhívja az Afrikai Egység Szervezetet és az ENSZ főtörzset, hogy közös erőfeszítéssel tegyék meg a szükséges intézkedéseket a tűz beszüntetésének biztosítására és ebben a kérdésben minél előbb terjeszték a Biztonsági Tanácsra. A két ország véleménye szerint sürgősen

el kell távolítani a zsoldosokat Kongóból és támogatni kell az Afrikai Egység Szervezetet, hogy fokozottabb segítséget nyújtson Kongónak és a politikai csoportosulásoknak a nemzeti megbékélés megvalósításában.

Marokkó és Elefántcsontpart javaslatát rámutat, hogy „a kongói kérdés megoldása a nemzeti megbékélés megvalósításától függ”.

WALTER LIPPMANN:

Vietnám — súlyos hiba

NEW YORK (Agerpres). Walter Lippmann „Vietnám — súlyos hiba” címmel cikket közöl a New York Herald Tribune-ben. A cikk egyebek között így hangzik: „Csaknem 15 éve, hogy lekötöttük magunkat ebben az övezetben,

először Franciaországot támogattuk, amíg vereséget szenvedett, utána pedig saját számláinkra folytattuk a dolgot. Franciaországnak nem sikerült a Nyugat befolyási övezetében tartani Indokínát és saját érdekeit nyilvánvaló, hogy nekünk sem sikerül. Nem tudunk egy olyan vietnámi kormányt találni, amely képes felhasználni és fel akarja használni azokat a fegyvereket, azt a gazdasági és katonai segítséget és azokat a tanácsokat, amelyekkel mi szolgálunk. Az állandó kiábrándulások és kudarcok közepette nem meglepő, hogy akadnak olyanok, akik változtatni akarnának intervenciónk jellegén. Ezek az emberek azt akarják, hogy mi — azaz a kongresszus — a délkelet-ázsiai műveletet „a mi háborunkká” változtassuk és hogy bombázóinkkal megtámadjuk Észak-Vietnámot.

A háborúpártiak programjának fontos kitétele az, hogy a háborút

amerikai repülőgépek folytassák és ne az amerikai gyalogság a mozsarakban és a dzsungelben. Ez jellemző, mert arra való, hogy egyetemesen ilyen úton könnyen meg lehet nyerni a háborút az ázsiai kontinensen”.

„Az amerikai nép óriási többsége — hangsúlyozza Lippmann — nem akar egy újabb háborút, olyat, mint Koreában, s nem hagyja magát meggyőzni arról, hogy csak az amerikai repülők viselhetik a háborút Délkelet-Ázsiában. Népünk bebizonyította, hogy szükség esetén tud háborút viselni. De Vietnámban ez nem szükséges, mert itt nincs szó az Egyesült Államok elsődleges és létfontosságú érdekeiről.

Sajnálatos dolog, súlyos hiba az, hogy beavatkoztunk ilyen nagy mértékben a világnak egy olyan részén, ahol egy nem ázsiai ország nem nyerhet háborút az ázsiai ellen”.

Dél-Vietnámból érkezett hírek

SAIGON (Agerpres). A dél-vietnámi fővárosból érkezett legutóbbi hírek nem számolnak be semmiféle újdonságról a fiatal tábornokok december 20-i államcsíny következtében elélt politikai válság megoldásában. Amint a France Presse közli, a két tábor — a polgári és a katonai vezetők — közötti amerikai közvetítési mindegyik nem járt eredményt. Dél-vietnámi politikai körökben olyan hírek keringenek, hogy Nguyen Khanh tábornok lemond a dél-vietnámi fegyveres erők főparancsnoki állásáról. Saigoni be-

avatott amerikai körök véleménye szerint Maxwell Taylor, az USA nagykövete állítólag tárgyalta erről Khanh tábornokkal, de az amerikai nagykövet nem hiszi, hogy a dél-vietnámi fegyveres erők jelenlegi parancsnokát le kellene cserélni Duong Van Minh tábornok volt államfővel, aki jelenleg tájékoztatást teljesít. Az amerikai nagykövetség szóvivői arra céloztak, hogy a hadserőparancsnok leváltásának kérdése a vietnámi kormányra tartozik.

SAIGON (Agerpres). A dél-vietnámi hazafiak a december 24-re virradó éjjel a Nemzeti Felszabadító Front óriási zászlóját tűzték ki a saigoni főter egyik épületére.

A France Presse emlékeztet arra, hogy az elmúlt heten „az ország északi és déli részén felkeltek a dél-vietnámi partizánok katonai akciói”, majd megjegyzi: az utóbbi időben a hazafiak veszteségei számottevően csökkentek, ami nem mondható el a kormánycsapatok veszteségeiről.

miújság a KÜLPOLITIKÁBAN

A kereskedelmi és fejlesztési konferencia az ENSZ állandó szerve lesz

NEW YORK (Agerpres).

Az ENSZ-közgyűlés elnöke csütörtökön határozati javaslatot terjesztett be, amelynek értelmében a kereskedelmi és fejlesztési konferencia a világszervezet állandó szerve lesz.

A határozattervezet indítványozza, hogy az új szerv álljon nyitva az összes ENSZ-tagállamok, a Nemzetközi atomenergia ügynökség és a szakított ügynökségek tagjai előtt. A konferencia három-évenként ül össze. Az értekezlet helyét és időpontját a Közgyűlés határozza el. A határozati javaslat, amely a genfi kereskedelmi és fej-

lesztési értekezlet záródokumentuma és határozatai alapján született, leszögezi, hogy az új szerv feladata előmozdítani a nemzetközi kereskedelmet, különös tekintettel a fejlődésben lévő országokra. A kereskedelmi és fejlesztési konferencia közreműködik ezenkívül a nemzetközi kereskedelemmel foglalkozó más világszervezeti intézmények tevékenységének egybehangolásában.

A konferencia, mint állandó szerv, kereskedelmi és fejlesztési bizottság néven fog működni, s hozzá fog tartozni az ENSZ gazdasági intézményeihez.

FÜGGTELLENSÉGI EVFORDULÓ LIBIABAN

TRIPOLISZ (Agerpres).

A libiai nép december 24-én ünnepelte az ország függetlenségének 13. évfordulóját.

A tripoliszi főterén nagygyűlést tartottak, amelyen beszédet mondott M. Muntaser miniszterelnök.

Feldolgozták az 1965-ös évre szóló gazdasági tervet

(Folytatás az 1. oldalról)

elővetkező esztendő feladatait ismertette. A beszámoló elsősorban a Progressul vállalat dolgozóinak eredményeit mutatta be. A vállalat igazgatója hangsúlyozta, hogy a legutóbbi részleg dolgozóit határidő előtt teljesítették az 1964-es szülő tervfeladatokat. Így összességében a vállalat december 17-én jelenthetően teljesítette a gazdasági terv mutatóinak megfelelően a vállalatot. Ezt követően az új feladatokról, valamint azokról a műszaki-szervezeti intézkedésekről beszélt Neghju elvtárs, melyek az elővetkező időszakban kell megvalósítaniuk.

Az 1965-ös esztendőre szóló célkitűzések — mondotta Neghju elvtárs — az évhez viszonyítva megközelítik a mindennapi életre ösztönzőleg, serkentőleg hatnak vállalatunk dolgozóira. Az összteljesítési terv 15,9 százalékkal, a készáruterv 5,2 százalékkal, míg a munka termelékenysége 12,4 százalékkal kell, hogy növekedjen az elővetkező esztendőben. 1964-hez viszonyítva. Az önköltséget is olcsóbbá kell csökkentenünk, hogy az mintegy 55,8 százalékkal legyen kisebb az alap esztendőhöz viszonyítva. Ezáltal a vállalat nyeresége is 32,4 százalékkal lesz nagyobb jövőre. Amikor a fontos célkitűzésekről beszéltünk, nem hagyhattuk figyelmen kívül az árak állását sem. Terveztük, hogy a szocialista kereskedelemnek 8 százalékkal több árú küldünk az elővetkező esztendőben, mint az idén. Ezek nem kis feladatok és megvalósításuk nem lesz könnyű. De reméljük, hogy vállalatunk valamennyi dolgozója szívvel-lellekkel harcolni fog a vállalatunk és a szocializmus érdekében. Ezt kell elősegítenie az egyre nagyobb lendületet ismerő szocialista versenynek. Erősíteniük kell a munkafegyelmet és teljesen ki kell küszöbölőnk az üzemi balcsételeket. Ugyancsak a terv teljesítését szolgálják az utonnan felfedezett műszaki-szervezeti intézkedések és azok a beruházások, melyekhez a szükséges összeget

Corneliu Mănescu körutazást tesz az USA-ban

NEW YORK. — I. Galateanu, az Agerpres tudósítója közli: Corneliu Mănescu Külgazdasági és ENSZ-közgyűlés 19. ülésén résztvevő román küldöttség vezetője december 23-án New Yorkból körutazásra indult az Amerikai Egyesült Államokban.

Utazására, amelyre az Amerikai Egyesült Államok külgazdasági és kereskedelmi miniszterének meghívására került sor, a Román Népköztársaság külgazdasági miniszterét elkíséri Mircea Ma-

lita külgazdasági miniszter-helyettes és Vasile Pungan, a Román Népköztársaság külgazdasági miniszteri igazgatója.

A körút során meglátogatják Atlantát, a Tennessee folyó völgyében lévő hidroenergetikai komplexumot, a történelmi nevezetességű Williamsburg várost, San Franciscóban és környékének kulturális és tudományos létesítményeit, valamint a New York állambeli Yankee atomreaktort.

felsőbb szervek biztosították számunkra. Ebből az összegből gépjárműnk egy hidraulikus sájtóval, négy darab excentrikus pressel, új szikszórozóval, faanyag szárító kamrával, butorkészítéssel, másoló géppel, új háromtónás tehergépkocsival és más eszközökkel gyarapítottuk. A beszámoló elhangzása után többen is szólásra emelkedtek. Tocan Dumitru elvtárs, a szövetkezeti részleg vezetője a soron következő tervfeladatokról növekedésről azt állította, hogy azok megvalósíthatók, ha a közösség összefog és egyesült erővel törekszik a közös cél elérésére. A szövetkező gyártó munkaközösségek nevében vállalta, hogy mindezen felül gazdasági terveiket az új százalékos tervszármányokkal. Tocan elvtárs egy értékes javaslatot is tett:

— Részlegünk dolgozóinak nevében javasolom, hogy az új műszaki-szervezeti intézkedések tervébe iktassák be egy új szövetkező készítő technológiai vonalat. Szükséges ez azért, mivel az eddigi nem tud bennünket kellő színvonalon tartani.

A továbbiak során felszólalt még Juhász András elvtárs, a konyhabutort gyártó részleg vezetője, Tolcan Stefan elvtárs, a fűtőgép gyártó részleg vezetője és még sokan mások. Elmondták, hogy az elővetkező esztendőre szóló terv — mind a mellett, hogy komplex feladatokat tűztek a dolgozók elé — megvalósítható. Esztendő végén egyöntetűen állították, hogy a terv mutatóit teljesíteni fogják és emellett a közszükségleti cikkek minőségére is mind nagyobb súlyt fektetnek.

Amerikában vették

MURESUL: Atkos bonyolalom. STUDIO: 30 évi vidámság. VEAC NOU: Legenda a vonaton. IFJUSAGI: Ferfiak. VICTORIA: Elektra. PROGRESUL (Ujrad): Vöröskök. SOLIDARITATEA (Gáj): A sasok völgye. MIKELAKA: Ember a fénnyel. CFR (Mosóczy-telep): Hosszu távollét.

Az előadások kezdetének időpontja:

MURESUL: 10. 12. 14. 16. 18. 20. STUDIO: 11. 14. 15. 16. 18. 19. 21. VEAC NOU: 10. 14. 16. 18. 20. IFJUSAGI: 11. 14. 16. 18. 20. VICTORIA: 14. 16. 18. 20. Vasárnap délelőtt 11 órakor. PROGRESUL (Ujrad): 16. 18. 20. Vasárnap délelőtt 11 órakor

matin. SOLIDARITATEA (Gáj): 16. 15. 18. 15. Vasárnap délelőtt 11 és délután 14.30-kor. MIKELAKA: 17. 19. Vasárnap délelőtt 11 és délután 15 órakor. CFR (Mosóczy-telep): Hosszu távollét.

Az előadások kezdetének időpontja:

MURESUL: 10. 12. 14. 16. 18. 20. STUDIO: 11. 14. 15. 16. 18. 19. 21. VEAC NOU: 10. 14. 16. 18. 20. IFJUSAGI: 11. 14. 16. 18. 20. VICTORIA: 14. 16. 18. 20. Vasárnap délelőtt 11 órakor. PROGRESUL (Ujrad): 16. 18. 20. Vasárnap délelőtt 11 órakor

matin. SOLIDARITATEA (Gáj): 16. 15. 18. 15. Vasárnap délelőtt 11 és délután 14.30-kor. MIKELAKA: 17. 19. Vasárnap délelőtt 11 és délután 15 órakor. CFR (Mosóczy-telep): Hosszu távollét.

Az előadások kezdetének időpontja:

MURESUL: 10. 12. 14. 16. 18. 20. STUDIO: 11. 14. 15. 16. 18. 19. 21. VEAC NOU: 10. 14. 16. 18. 20. IFJUSAGI: 11. 14. 16. 18. 20. VICTORIA: 14. 16. 18. 20. Vasárnap délelőtt 11 órakor. PROGRESUL (Ujrad): 16. 18. 20. Vasárnap délelőtt 11 órakor

matin. SOLIDARITATEA (Gáj): 16. 15. 18. 15. Vasárnap délelőtt 11 és délután 14.30-kor. MIKELAKA: 17. 19. Vasárnap délelőtt 11 és délután 15 órakor. CFR (Mosóczy-telep): Hosszu távollét.

Az előadások kezdetének időpontja:

MURESUL: 10. 12. 14. 16. 18. 20. STUDIO: 11. 14. 15. 16. 18. 19. 21. VEAC NOU: 10. 14. 16. 18. 20. IFJUSAGI: 11. 14. 16. 18. 20. VICTORIA: 14. 16. 18. 20. Vasárnap délelőtt 11 órakor. PROGRESUL (Ujrad): 16. 18. 20. Vasárnap délelőtt 11 órakor

matin. SOLIDARITATEA (Gáj): 16. 15. 18. 15. Vasárnap délelőtt 11 és délután 14.30-kor. MIKELAKA: 17. 19. Vasárnap délelőtt 11 és délután 15 órakor. CFR (Mosóczy-telep): Hosszu távollét.

Az előadások kezdetének időpontja:

MURESUL: 10. 12. 14. 16. 18. 20. STUDIO: 11. 14. 15. 16. 18. 19. 21. VEAC NOU: 10. 14. 16. 18. 20. IFJUSAGI: 11. 14. 16. 18. 20. VICTORIA: 14. 16. 18. 20. Vasárnap délelőtt 11 órakor. PROGRESUL (Ujrad): 16. 18. 20. Vasárnap délelőtt 11 órakor

matin. SOLIDARITATEA (Gáj): 16. 15. 18. 15. Vasárnap délelőtt 11 és délután 14.30-kor. MIKELAKA: 17. 19. Vasárnap délelőtt 11 és délután 15 órakor. CFR (Mosóczy-telep): Hosszu távollét.

Az előadások kezdetének időpontja:

MURESUL: 10. 12. 14. 16. 18. 20. STUDIO: 11. 14. 15. 16. 18. 19. 21. VEAC NOU: 10. 14. 16. 18. 20. IFJUSAGI: 11. 14. 16. 18. 20. VICTORIA: 14. 16. 18. 20. Vasárnap délelőtt 11 órakor. PROGRESUL (Ujrad): 16. 18. 20. Vasárnap délelőtt 11 órakor

matin. SOLIDARITATEA (Gáj): 16. 15. 18. 15. Vasárnap délelőtt 11 és délután 14.30-kor. MIKELAKA: 17. 19. Vasárnap délelőtt 11 és délután 15 órakor. CFR (Mosóczy-telep): Hosszu távollét.

Az előadások kezdetének időpontja:

MURESUL: 10. 12. 14. 16. 18. 20. STUDIO: 11. 14. 15. 16. 18. 19. 21. VEAC NOU: 10. 14. 16. 18. 20. IFJUSAGI: 11. 14. 16. 18. 20. VICTORIA: 14. 16. 18. 20. Vasárnap délelőtt 11 órakor. PROGRESUL (Ujrad): 16. 18. 20. Vasárnap délelőtt 11 órakor

matin. SOLIDARITATEA (Gáj): 16. 15. 18. 15. Vasárnap délelőtt 11 és délután 14.30-kor. MIKELAKA: 17. 19. Vasárnap délelőtt 11 és délután 15 órakor. CFR (Mosóczy-telep): Hosszu távollét.

Az előadások kezdetének időpontja:

MURESUL: 10. 12. 14. 16. 18. 20. STUDIO: 11. 14. 15. 16. 18. 19. 21. VEAC NOU: 10. 14. 16. 18. 20. IFJUSAGI: 11. 14. 16. 18. 20. VICTORIA: 14. 16. 18. 20. Vasárnap délelőtt 11 órakor. PROGRESUL (Ujrad): 16. 18. 20. Vasárnap délelőtt 11 órakor

matin. SOLIDARITATEA (Gáj): 16. 15. 18. 15. Vasárnap délelőtt 11 és délután 14.30-kor. MIKELAKA: 17. 19. Vasárnap délelőtt 11 és délután 15 órakor. CFR (Mosóczy-telep): Hosszu távollét.

Az előadások kezdetének időpontja:

MURESUL: 10. 12. 14. 16. 18. 20. STUDIO: 11. 14. 15. 16. 18. 19. 21. VEAC NOU: 10. 14. 16. 18. 20. IFJUSAGI: 11. 14. 16. 18. 20. VICTORIA: 14. 16. 18. 20. Vasárnap délelőtt 11 órakor. PROGRESUL (Ujrad): 16. 18. 20. Vasárnap délelőtt 11 órakor

matin. SOLIDARITATEA (Gáj): 16. 15. 18. 15. Vasárnap délelőtt 11 és délután 14.30-kor. MIKELAKA: 17. 19. Vasárnap délelőtt 11 és délután 15 órakor. CFR (Mosóczy-telep): Hosszu távollét.

Az előadások kezdetének időpontja:

MURESUL: 10. 12. 14. 16. 18. 20. STUDIO: 11. 14. 15. 16. 18. 19. 21. VEAC NOU: 10. 14. 16. 18. 20. IFJUSAGI: 11. 14. 16. 18. 20. VICTORIA: 14. 16. 18. 20. Vasárnap délelőtt 11 órakor. PROGRESUL (Ujrad): 16. 18. 20. Vasárnap délelőtt 11 órakor

matin. SOLIDARITATEA (Gáj): 16. 15. 18. 15. Vasárnap délelőtt 11 és délután 14.30-kor. MIKELAKA: 17. 19. Vasárnap délelőtt 11 és délután 15 órakor. CFR (Mosóczy-telep): Hosszu távollét.

Az előadások kezdetének időpontja:

MURESUL: 10. 12. 14. 16. 18. 20. STUDIO: 11. 14. 15. 16. 18. 19. 21. VEAC NOU: 10. 14. 16. 18. 20. IFJUSAGI: 11. 14. 16. 18. 20. VICTORIA: 14. 16. 18. 20. Vasárnap délelőtt 11 órakor. PROGRESUL (Ujrad): 16. 18. 20. Vasárnap délelőtt 11 órakor

matin. SOLIDARITATEA (Gáj): 16. 15. 18. 15. Vasárnap délelőtt 11 és délután 14.30-kor. MIKELAKA: 17. 19. Vasárnap délelőtt 11 és délután 15 órakor. CFR (Mosóczy-telep): Hosszu távollét.

Az előadások kezdetének időpontja:

MURESUL: 10. 12. 14. 16. 18. 20. STUDIO: 11. 14. 15. 16. 18. 19. 21. VEAC NOU: 10. 14. 16. 18. 20. IFJUSAGI: 11. 14. 16. 18. 20. VICTORIA: 14. 16. 18. 20. Vasárnap délelőtt 11 órakor. PROGRESUL (Ujrad): 16. 18. 20. Vasárnap délelőtt 11 órakor

matin. SOLIDARITATEA (Gáj): 16. 15. 18. 15. Vasárnap délelőtt 11 és délután 14.30-kor. MIKELAKA: 17. 19. Vasárnap délelőtt 11 és délután 15 órakor. CFR (Mosóczy-telep): Hosszu távollét.

Az előadások kezdetének időpontja:

MURESUL: 10. 12. 14. 16. 18. 20. STUDIO: 11. 14. 15. 16. 18. 19. 21. VEAC NOU: 10. 14. 16. 18. 20. IFJUSAGI: 11. 14. 16. 18. 20. VICTORIA: 14. 16. 18. 20. Vasárnap délelőtt 11 órakor. PROGRESUL (Ujrad): 16. 18. 20. Vasárnap délelőtt 11 órakor

matin. SOLIDARITATEA (Gáj): 16. 15. 18. 15. Vasárnap délelőtt 11 és délután 14.30-kor. MIKELAKA: 17. 19. Vasárnap délelőtt 11 és délután 15 órakor. CFR (Mosóczy-telep): Hosszu távollét.

Az előadások kezdetének időpontja:

MURESUL: 10. 12. 14. 16. 18. 20. STUDIO: 11. 14. 15. 16. 18. 19. 21. VEAC NOU: 10. 14. 16. 18. 20. IFJUSAGI: 11. 14. 16. 18. 20. VICTORIA: 14. 16. 18. 20. Vasárnap délelőtt 11 órakor. PROGRESUL (Ujrad): 16. 18. 20. Vasárnap délelőtt 11 órakor

matin. SOLIDARITATEA (Gáj): 16. 15. 18. 15. Vasárnap délelőtt 11 és délután 14.30-kor. MIKELAKA: 17. 19. Vasárnap délelőtt 11 és délután 15 órakor. CFR (Mosóczy-telep): Hosszu távollét.

Az előadások kezdetének időpontja:

MURESUL: 10. 12. 14. 16. 18. 20. STUDIO: 11. 14. 15. 16. 18. 19. 21. VEAC NOU: 10. 14. 16. 18. 20. IFJUSAGI: 11. 14. 16. 18. 20. VICTORIA: 14. 16. 18. 20. Vasárnap délelőtt 11 órakor. PROGRESUL (Ujrad): 16. 18. 20. Vasárnap délelőtt 11 órakor

matin. SOLIDARITATEA (Gáj): 16. 15. 18. 15. Vasárnap délelőtt 11 és délután 14.30-kor. MIKELAKA: 17. 19. Vasárnap délelőtt 11 és délután 15 órakor. CFR (Mosóczy-telep): Hosszu távollét.

Az előadások kezdetének időpontja:

MURESUL: 10. 12. 14. 16. 18. 20. STUDIO: 11. 14. 15. 16. 18. 19. 21. VEAC NOU: 10. 14. 16. 18. 20. IFJUSAGI: 11. 14. 16. 18. 20. VICTORIA: 14. 16. 18. 20. Vasárnap délelőtt 11 órakor. PROGRESUL (Ujrad): 16. 18. 20. Vasárnap délelőtt 11 órakor

matin. SOLIDARITATEA (Gáj): 16. 15. 18. 15. Vasárnap délelőtt 11 és délután 14.30-kor. MIKELAKA: 17. 19. Vasárnap délelőtt 11 és délután 15 órakor. CFR (Mosóczy-telep): Hosszu távollét.

Az előadások kezdetének időpontja:

MURESUL: 10. 12. 14. 16. 18. 20. STUDIO: 11. 14. 15. 16. 18. 19. 21. VEAC NOU: 10. 14. 16. 18. 20. IFJUSAGI: 11. 14. 16. 18. 20. VICTORIA: 14. 16. 18. 20. Vasárnap délelőtt 11 órakor. PROGRESUL (Ujrad): 16. 18. 20. Vasárnap délelőtt 11 órakor

matin. SOLIDARITATEA (Gáj): 16. 15. 18. 15. Vasárnap délelőtt 11 és délután 14.30-kor. MIKELAKA: 17. 19. Vasárnap délelőtt 11 és délután 15 órakor. CFR (Mosóczy-telep): Hosszu távollét.

Az előadások kezdetének időpontja:

MURESUL: 10. 12. 14. 16. 18. 20. STUDIO: 11. 14. 15. 16. 18. 19. 21. VEAC NOU: 10. 14. 16. 18. 20. IFJUSAGI: 11. 14. 16. 18. 20. VICTORIA: 14. 16. 18. 20. Vasárnap délelőtt 11 órakor. PROGRESUL (Ujrad): 16. 18. 20. Vasárnap délelőtt 11 órakor

matin. SOLIDARITATEA (Gáj): 16. 15. 18. 15. Vasárnap délelőtt 11 és délután 14.30-kor. MIKELAKA: 17. 19. Vas

Amikor-Ohnán erről-arról

A ION CREANGĂ EMLÉKMÚZEUMBAN

Iasi város központjában, a nevezetes Goia torony közelében szerény kis épület vonja magára a figyelmet. A helybeliek jól ismerik, az idegent pedig a bejárat fölötti emléktábla tájékoztatja, hogy ebben a házban lakott Ion Creangă, a legnépszerűbb román prózaíró és mesemondó Iasi tartózkodása idején. Ez az idő a múlt század második felére esik, amikor Creangă már elindult a karrier útján.

A márványtáblára vésett betűkön kívül az épület másképpen is megörökítette a nagy író emlékét. Itt rendezték be ugyanis az elmúlt években a Ion Creangă emlékmúzeumot, amely két helyiségből áll, telve dokumentációval. A legtöbb közülük eredeti anyag. Creangă jelentős műveinek első kiadásai, mint a *Gyermekkorom emlékei*, *Harap Alb*, *Dánilă Prepeleac*, *Ivan Turbincă* stb.

Mig az első terem a Creangă családját, az író gyermekkorát, serdülőéveit és környezetét mutatja be, addig a második terem írói pályafutásával, gazdag nevelői és irodalmi tevékenységével foglalkozik egészen 1889 december 31-ig, lasiban bekövetkezett haláláig. A kiállított írott anyag mellett az író butorádjai ragadják meg a látogató figyelmét, amelyek gazdajuk egyszerűségét, szelénységét árulják el. Különösen érdekes az immár évszázados öntöttvaságya, amely még ma is onja a meletet.

A múzeum egyik jelentős dokumentációs és egváltatási értéke közé tartozik Octav Băncilă eredeti olajfestménye Eminescu és Creangă találkozásáról.

A sok szép emléktárgy együtt úgy hat az emberre, mintha személyesen mutalnák be az író. Mindenki úgy ismeri meg őt mint az ifjúság, a gyermekek nagy barátját, tanítómesterét, aki sokat tett és művészetén keresztül tesz ma is a felnővekvő nemzedék kulturális előhaladásáért.

Kiss Miklós

Régmúlt idők tanúja

A nagyszebeni Bruckenthal múzeum szakemberei befejezték a tilsikai hűbéri várnál (Szeben rajon) végzett régészeti ásásokat. A vár — az egyik legnagyobb ilyen építmény Erdély déli részén — egy sziklás hegység fennsíkán épült a községtől északnyugatra. A régészeti ásások alapján megállapították, hogy a vár magassága elérte a 100 métert, hosszúsága pedig mintegy 300 méter volt. A várnak három vastag, falakkal és tornyokkal megerősített bejárata volt, amelyeket sánc vette körül. A kutatók nagymennyiségű vaskorú tárgyat, fegyvert, valamint kék, fűrészt, juhnyíró ollókat stb. Egy korabeli okiratról kiténik, hogy a tilsikai várat a környező falvakkal együtt Mircea cel Bătrîn munténiai fejedelem hódította meg.

MENNYI GABONÁT PUSZTITANAK A KÁRTEVŐK

Az ENSZ Elemezési és Mezőgazdasági Szervezetének (FAO) számításai szerint a kártevő rovarok, madarak és más állatok évi 30 millió tonna gabonát, vagyis a világ évi gabonatermelésének 6 százalékát pusztítják el a mezőn. A hombarokban körülbelül 50 millió tonna a kártevők okozta veszteség.

Bukarest. Éjszakai műtét a mentőkorházban.

CSEPPEK A NAGYVILÁGBÓL

A Szovjetunióban eddig több, mint 30 000 szívűtőműtét végeztek. A műtétnek felhasználták az összes ismert sebészeti módszereket.

Az utóbbi 12 év adataiból kiténik, hogy a szívűtőműtét 70 százaléka rendkívüli vagy jó eredményekkel járt.

A szívbűtőműtét sikereit a szovjet kórházak és klinikák korszerű felszerelése is hozzájárult. Számos műtétet alkalmaznak a mesterséges vérkeringést előidéző készülékek. A szívbűtőműtét utemének helyreállítására különleges készülékeket használnak. Sok esetben műanyag-protezzekkel pótolják a szívbillentyűket.

Amint az Israh és Kabul Times című újságok írják, egy francia régészeti expedíció az észak-afganisztáni Pandza folyó mentén

nemrég egy ókori görög város maradványaira bukkant. Az expedíció vezetőjének véleménye szerint a város mintegy 2300 éves és Nagy Sándor alapította az itteni harcokban aratott győzelem tiszteletére.

Tragikus szerencsétlenség történt az ausztráliai Adelaideben. A városban vendégcsere előt cirkusz állatseregletének orrét széttepte négy oroszlan, amikor életet akart bevinni a kretrebe. Amikor az orr kinyitotta a kretre ajtaját, egy nőstényoroszlán ráugrott és halálosan megsebesítette. A másik három vadállat széttepte az orr, majd kiszökött a kretrekből. A telefonon értesített rendőrség azonnal a helyszínre sietett és tapasztalt vadászok segítségével megölt három állatot. Egyedül a nőstényoroszlán tért vissza a kretrebe.

Plazmamotorok az űrrepülésben

A Szonda-2 automata állomás utjáról szóló legutóbbi TASZSZ-közlemény a nagyközönség tudomására hozta, hogy űrrepülés körülményei között első ízben próbálták ki sikeresen plazmamotorokat, tájoló rendszerek vezérlő készülékeit.

Mint köztudomású, a legtöbb űrberendezést tájlozni és stabilizálni kell. A mesterséges holdnak vagy szondának ugyanis „látnia” kell a Napot ahhoz, hogy a napsugárak merőlegesen essenek az energiatároló szolgálat napelemekre. Ennek biztosítására több lökhajtásos motort is magában foglaló különleges tájoló rendszereket alkalmaznak.

A Szonda-2 tájolója szokásos lökhajtásos motorokkal és plazmamotorokkal történik. Az utóbbiakban a plazmát villamos energiával hevítik fel és elektromágneses térben felgyorsítják. A plazmaállapotban levő anyag rendkívül magas hőfoku. A „leghidegebb” plazma is eléri a 8000–10 000 Celsius fokot, részecskéinek mozgási sebessége pedig rendkívül nagy. A plazmamotor bizonyos irányba tereli a plazmasugarat, s ez vonóerőt fejt ki.

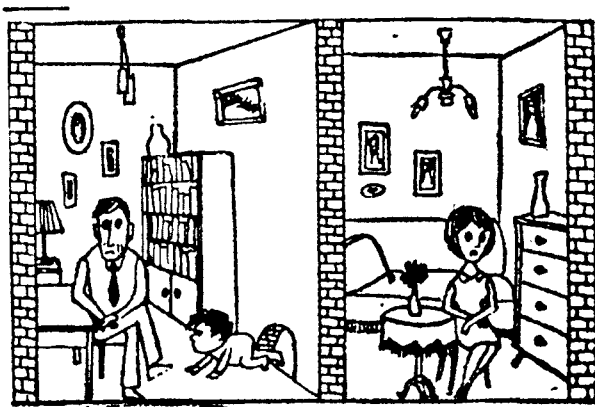
A plazmarészecskéket elektromágneses térben másodpercenként többszáz kilométer sebességre is fel lehet gyorsítani, amit a vegyi üzemanyaggal működő rakétamotorokkal lehetetlen elérni.

A plazmamotorhoz szükséges villamosenergiát a Kosmoszban napelme, illetőleg különleges villamosenergiaforrás szolgáltatja. A plazmamotor vonóerejét könnyen szabályozni lehet, ami rendkívül előnyös, s így a plazmamotorra nagy jövő vár a hosszú utra. Indított kozmikus járművek szerkesztésében.

A Földtől nagy távolságra lévő Szonda-2 szovjet automata állomását hat plazmamotorjával földi vezényléssel helyezték üzembe. A motorok hosszú ideig a Nap felé fordították az állomást. A kísérlet során gyakorlatilag bebizonyosodott, hogy a plazmamotorok az űrrepülés körülményei között is működtethetők.

Régi ipari központ

Dácia római megszállása idején a mai Bánát tartományban ismert mesterség volt a vasfeldolgozás. A rómaiak vasműves iskolát (Schola fabrorum) is létesítettek a Berzava alsó folyásán, Berzobisban (ma Berzovia). A bánáti iparvidék akkoriban Bocsa — Vaskó — Dognácska övezetében terült el. A Berzava már a kezdet kezdetén eljegyezte magát a vasiparral. Talán ez az egyetlen olyan folyó az országban, amelynek vize a legrégibb időktől fogva a vas megmunkálására szolgált. Ma a Berzava partján, Resicán a két, egyenként 700 köbméteres nagyvízszűrő évente négyezer annyi nyersvasat gyárt, mint 1938-ban az egész ország.

Válasz után

A techirghioi iszap mint állati táplálék

Az utóbbi időben felfedezték, hogy a reumatikus betegségek kezelésében fontos szerepet játszó techirghioi iszap az állatok táplálására is felhasználható, mivel serkentőleg hat a szervezetre és igen gazdag tápanyagokban. Ez a felfedezés dr. V. Gligor professzornak és munkatársainak köszönhető, akik jó eredményt kísérleteztek ki, hogy a sertések táplálásánál milyen ösztönző hatást gyakorolt az állatok fejlődésére a táplálékba kevert iszap. A dobudzsai kísérleti állomáson most azt tanulmányozzák, hogy mennyiben befolyásolja az iszap a szárnnyak súlygyarapodását. Megfigyelték, hogy ha naponta csak egyetlen kávéskanálnyi vízben feloldott iszapot kevernek az állatok napi adagjába, 17 százalékkal nagyobb súlygyarapodást érnek el, mint a rendszeren táplált szárnyasoknak.

Új hipotézis az élet megjelenéséről és fejlődéséről a világegyetemben

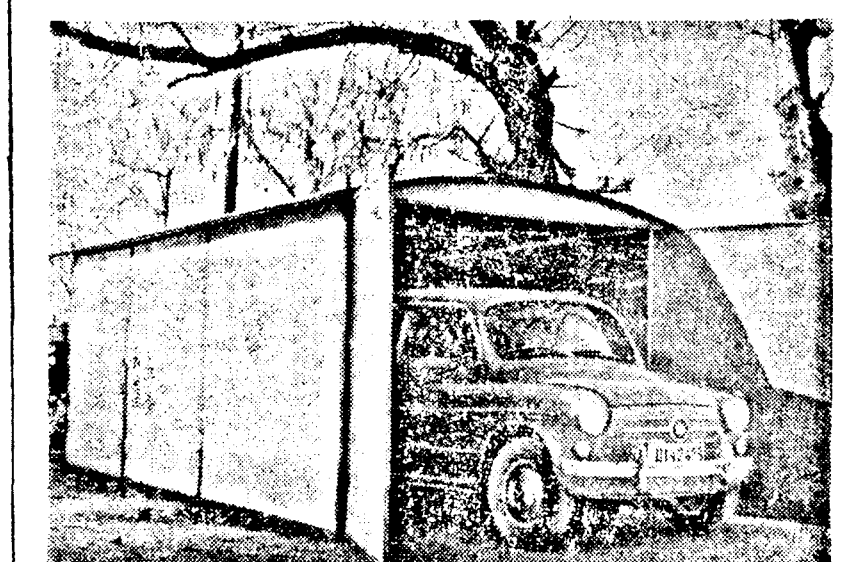
Vagyim Szerdobolszkij szovjet fizikus új hipotézist dolgozott ki az élet megjelenéséről és fejlődéséről a világegyetemben. A szovjet tudós feltételezi, hogy a metalaktika történetében első ízben és kizárólag csak a mi bolygónkon jelentek meg gondolkodó lények.

A világegyetemben a bolygók többségén az élet valószínűleg hamar kialakult, de fejlődésébe csak a primitív formák jutott el. Ezek a formák csakis a különböző lények rendkívül ritka találkozásánál eredményeként vezethetnek el a gondolkodó lények megjelenéséig.

Szerdobolszkij véleménye szerint a gondolkodó lények emiatt elő-

ször csakis egy helyen jelenhettek meg. Számításai szerint ettől függetlenül csak néhány százmillió vagy milliárd év különbséggel jelentkezhetnek gondolkodó lények másutt a világegyetemben. A szovjet tudós úgy véli, hogy a Nap ultraviolett sugárzása, a 40-es kálium rádióaktivitása és sok más rendkívül különböző körülmény szokatlan összjátéka folytán a „gondolkodó lények csak a Földön jelentek meg, s innen jutnak majd tovább a világegyetembe.

Szerdobolszkij kijelenti: ha a Marson csak az élet legprimitívebb formái fedezik fel, ez igazolni fogja hipotézisét a földi civilizáció kizárólagosságáról.

A fővárosi Tehnometalica szövetkezetben megkezdtek többféle típusú összecsukskható, hordozható autógázás készítését fém- és különböző műanyagokból. A szövetkezet hához szállítja és összeszereli az újfajta garázsokat. Felvételi és egyik garázstípusról készült.

A szauna — mint rákkeltő

Elősegíti-e a szauna a rákot? — címmel a France Presse kommentárt közöl a Helsinkiben nemrég befejeződött 26. északi radiológiai kongresszusról.

A hírügynökség szerint a kongresszuson a szaunát, a híres finnországi gőzfürdőt emlegették a tüdőrák egyik számbajelző okaként.

Finnországban és Norvégiában párhuzamosan végezték a járványtani és radiológiai tanulmányok alapján ugyanis a kongresszuson arról számoltak be, hogy a tüdőrák esetek arányában Finnországban hatszor nagyobb, mint Norvégiában.

Ez arra a feltevésre vezette a finn tudósokat, hogy talán a Finnországban több mint 2000 éve meg-

rögzött szokássá vált gőzfürdő az oka annak, hogy az ország tartja ezt a szomorú rekordot. Mint ismeretes, minden finn lakos hetenként legalább egyszer gőzfürdőt vesz. Ez abból áll, hogy egy negyed vagy fél óráig nagyon meleg (több mint 40 fokos) környezetben tartózkodnak, azután pedig hideg fürdőt vesz egy tóban vagy ennek hiányában hóval dörzsöli le magát. Egyesek szerint ez az eljárás tulajdonban megerősíti a szervezetet, tehát a tüdőt is.

Tony Senni (baloldalt) és Josie Laues érdekes kísérletet kezdtek ezekben a napokban. Terüük az, hogy négy, illetve három hónapot az egyik andoni (Alpes Maritimes megye, Franciaország) barlangban töltenek. Így akarják tanulmányozni: milyen hatással van a hosszán tartó földalatti tartózkodás az emberi szervezetre.

Tudja-e, hogy...

...a kukoricát több mint 150 félékben lehet felhasználni? A kukoricaszemek, csövek vagy száruk takarmányozáson kívül nyersanyagként használhatók fel E és F vitamin és számos más gyógyszer készítéséhez, az etilalkohol, a dextrin, különféle lak- és finom olajok, az eny, a keményítő stb. előállításához.

...a tej homár évig is éláll frissen? A hazai tejipari szakemberek bebizonyították, hogy a tej minden tulajdonságát megőrzi hosszú ideig, ha cukrot adnak hozzá és alacsony hőmérsékleten konzerválják.

...a hajók viz alatti részének minden négyzetméterére hajójás közben 5–10 kilo súly kagylóhéj- és növényi réteg rakódik le? Egy 4500 tonnás hajórá Konstancától Londonig mintegy 15 tonna súlyú ilyen réteg rakódhat le. Ennek kiküszöbölésére a konstanciai hajógyárban sikerrel kísérleteztek ki hazai gyártmányú különféle festékeket, vegyszereket és fémötvözeteket, amelyek megakadályozzák a réteg képződését.

...az első kolozsvári gyógyszerár 391 évvel ezelőtt alapították? Ennek helyiségében gyógyszerészeti muzeumot rendeztek be, amely egyedülálló az országban. A múzeumban több, mint 3000 tárgyat állítottak ki.

A könyv története

iródekek naphosszat körmöltek gyakorolt öreg szerzetesek trányi-lásával. Természetesen a felhasználható anyag drágasága, a régi kéziratok másolásának rendkívüli fáradsága munkája miatt a könyv megszerzése csak nagyon kevés kiváltságosnak volt előjoga. Ekkor írtak a királyok törvényeket, az elbeszélő jellegű krónikákat, amelyek a történelmi tudomány fontos és adatnyújtó forrása.

Színes képek tarkították a könyvek lapjait. Később támlájtak doborműves faragásokkal, arannyal, drágakövekkel kifestettek. Ezek a díszes kódexek a középkori könyvművészet emlékei. A könyvműhelyekben különvált a lapokat író és festő munkája. A könyvlapokat főleg miniumból nyert piros tintával festették, s erre nagy figyelemmel festették rá a miniatúráknak nevezett különböző képeket. Az n-ny, ezüst és többi szín a piros alapszínre festve jobban érvényesült. Különös elővigyázattal festették a kezdőbetűket, az iniciálokat, amiknek jargumból már következtetni lehetett a könyv tartalmára. Ebben az időben a kalandos lovagregények szépen díszített kötetekben láttak napvilágot. A könyvműhelyekben kalendáriumok is készültek.

A könyv alapanyagának, a papirusnak készítésére a kinaik már a II. században rájöttek. Európában a XIII. században az arabok közvetítésével ismerték meg a papiruskészítést. Ez már nagyon megkönnyítette a könyv előállítását.

A könyv készítésében a mainzi Johann Gutenberg újítása jelentett forradalmat, aki felfeltálta a könyv nyomtatását a XV. században. Kínában Pi-Seng kovácsmester már a XI. században foglalkozott könyvnyomtatással. A párizsi nemzeti könyvtár őrzi Gutenberg biblijának egy példányát, aki négy évig (1454–1456) dolgozott munkatársával együtt, hogy az első nyomtatott könyv kétszáz példányban megjelenhessen. E találmány nagy mértékben elősegítette a könyv elterjedését. A XVI. században Albrecht Dürer és Hans Holbein világhírű festőművészek fametszeteihez vették a könyvfeleket illusztráló művészi rajzokat.

Házadban Tirgovisten a XVI század elején készült az első nyomtatott liturgiái könyv, Macarie szerzetes nyomdász vezetésével. Erdekessége a könyvnek, hogy ószláv nyelven íródott. Nálunk Macarie könyvének első példányát az Akadémiai Könyvtár őrzi. A XVIII. század könyvornamen-

tikájában a klasszikus és sokok motívum terjedt el. Századunk elején az arabeszk geometrikus alkalmazásával kereset címjelítékek gazdag aranyozással és bőrmotívumokkal, majd később vászonkötéssel próbálnak művészi kiállítású könyveket előállítani.

Napjainkban modern felszerelésű papírgyáraknak a legkisebb méretű papírt készítenek. Könyvtárak gondozásában jól felszerelt nyomdák, s elsősorban a Scintia Ház művészi elhelyezett könyvek százszereit bocsátja a művelődési vágyóknak rendelkezésére. Ezek között műanyaggal, kartonnal kötött tankönyvek, tudományos és szépirodalmi művek, valamint műfordítóknál által hazai nyelvekre gondosan átültetett munkák szerepelnek.

A mai könyvek szövégének szedése nem kézzel, hanem Linotip rendszerű gépekkel történik. A könyvek színes mellékleteit a nehézkes litográfia helyett fotomechanikai úton, cink vagy bimetall lemezzel nyomják. A művészi kiállítású könyveknek Offszet-eljárással való előállításánál mind nagyobb szerep jut a monofotó-jényszedő gépeknek, amikor is a betűszedést (matricát) filmre fényképezik. Az ily módon készített nyomás a legmagasabb esztétikai követelményeknek is megfelel.